Structuur en organisatie van de Jeugdhulpregio FoodValley

Wij - gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel, Renswoude, Rhenen en Veenendaal - zijn de samenwerkende gemeenten in de Jeugdhulpregio FoodValley. Binnen de regio werken we samen op het gebied van jeugdhulp en dit is de wijze waarop wij deze samenwerking hebben vormgegeven.

Inhoud

Structuur en organisatie van de Jeugdhulpregio FoodValley
1. Inleiding regionaal samenwerken 3
2. Structuur en organisatie regionaal samenwerken 3
3. Toekomst regionaal samenwerken 4

1. Inleiding regionaal samenwerken

In de regiovisie hebben we aangegeven dat en op basis van welke waarden we als gemeenten samenwerken. Hierna wordt ingegaan op welke wijze we de regionale samenwerking tussen de gemeenten hebben vormgegeven. Deze wijze van vormgeving van de regionale samenwerking, zoals u zult lezen in het volgende hoofdstuk, geldt in ieder geval tot en met 2022. De bestaande samenwerkingsovereenkomst geldt namelijk tot en met 2022. Met de komende ontwikkelingen gaan we als gemeenten in 2022 bespreken hoe we de verdere toekomst van de samenwerking gaan vormgeven, hierover leest u meer in het laatste hoofdstuk.

2. Structuur en organisatie regionaal samenwerken

Voorafgaand aan de decentralisatie van de jeugdhulp naar de gemeenten hebben wij als gemeenten (Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel, Renswoude, Rhenen en Veenendaal) ervoor gekozen om deze gezamenlijk op onderdelen regionaal te organiseren. Daarnaast stemmen we als gemeenten regionaal met elkaar af en leren van elkaar. In deze samenwerking is altijd, zoals de regiovisie beschreven, het volgende principe leidend:

'Lokaal wat lokaal kan en regionaal wat regionaal moet'

Deze samenwerking is zo georganiseerd dat elke gemeente de meerwaarde ervaart van de samenwerking en zijn eigen bijdrage kan leveren in de samenwerking. Er is - indien wettelijk mogelijk - ruimte voor verschillen en zienswijze op onderwerpen tussen de gemeenten, maar op basis van overeenstemming tussen alle gemeenten worden besluiten genomen. Hierdoor wordt de samenwerking door alle gemeenten als prettig ervaren. Deze wijze van samenwerken is een voorbeeld van goed samenwerken tussen gemeenten op het gebied van de Jeugdwet.
De samenwerking is juridisch vormgegeven in een zogenoemde samenwerkingsovereenkomst en is daarmee tevens een niet-vrijblijvend samenwerking. Op basis van deze privaatrechtelijke overeenkomst hebben we als gemeenten vastgelegd, dat we samenwerken, hoe we samenwerken, wie aanspreekpunt is voor de samenwerking, wie welke taken vanuit verkregen mandaten mag uitoefenen en welke taken regionaal worden uitgevoerd. Voorgaande beschrijving is maar een beperkte weergave van het aantal onderwerpen die we hebben vastgelegd. Hieronder zullen we verder ingaan op de structuur en organisatie van de samenwerking.

2.1. Organisatie van regionaal samenwerken

Zoals eerder beschreven hebben we als gemeenten ervoor gekozen om de afspraken omtrent de regionale samenwerking vast te leggen via een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst. Deze samenwerkingsovereenkomst is voor enkele jaren aangegaan (Vanaf 2017 tot en met 2022) en biedt momenteel voldoende houvast in de regionale samenwerking. Bij deze samenwerkingsovereenkomst hoort een mandaat, volmacht en machtigingsbesluit om daar waar nodig bevoegdheden regionaal te organiseren en ook uit te kunnen voeren.

Gemeenten stemmen op verschillende niveaus met elkaar af en indien nodig volgt er regionale besluitvorming. De portefeuillehouders Jeugd vanuit de zeven gemeenten hebben zitting in het regionaal gevormde bestuurlijk overleg (BO). Vanuit dit overleg wordt gestuurd op beleidsdoelen, -resultaten en op de voortgang van de samenwerking. Daarnaast wordt voor de gewenste ontwikkeling van het zorglandschap, door de gemeenten regionaal beleid vastgesteld en worden er procesafspraken gemaakt voor de verlening van toegang tot individuele voorzieningen. Dit gebeurt binnen de kaders van door de gemeenteraden vastgestelde jeugdbeleidsplannen. Vervolgens ziet het BO toe op een rechtmatige uitvoering. Daarnaast is het BO gemandateerd vanuit de gemeenten voor het aangaan, wijzigen en opzeggen van overeenkomsten op het gebied van regionale, bovenregionale en landelijk ingekochte jeugdhulp.
De voorzitter van het BO vertegenwoordigt het regionale samenwerkingsverband in externe overleggen. Gezien deze positie is de voorzitter van het BO ook het eerste regionaal bestuurlijke aanspreekpunt voor externen. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter worden door de portefeuillehouders Jeugd in het bestuurlijk overleg aangewezen.

De gemeentesecretarissen van de zeven gemeenten hebben zitting in het regionaal georganiseerde regie overleg (RO). Vanuit het RO wordt toegezien op de organisatorische inrichting van de samenwerking en of deze bijdraagt aan de samenwerking. Het RO selecteert een ambtelijk opdrachtgever die de portefeuillehouders in het bestuurlijk overleg adviseert over het proces en de inhoudelijk bestuurlijke risico's. Gezien de positie van de ambtelijk opdrachtgever is deze ook het eerste regionale ambtelijk aanspreekpunt voor externen.

De managers Sociaal Domein/Jeugd vanuit de gemeenten hebben zitting in het regionaal georganiseerde ambtelijk overleg (AO). In het AO vindt afstemming plaats over beleidsontwikkeling en ureninzet, uiteraard binnen de kaders van de vastgestelde gemeentelijke jeugdbeleidsplannen. Daarnaast is het AO verantwoordelijk voor de coördinatie van het regionale beleidsproces en bevorderen ze de lokale inzet zodanig dat de regionale afspraken kunnen worden gerealiseerd.

Naast de bovenstaande gremia zijn er nog andere vakinhoudelijke afstemmingsoverleggen. Denk hierbij aan (beleids)inhoudelijk, toegang en toeleiding, financieel en administratief.

Naast afspraken over verantwoordelijkheden, besluitvorming en afstemming tussen de gemeente hebben de gemeenten ook het Knooppunt Jeugd opgericht. Het Knooppunt Jeugd is een organisatorische eenheid (zonder rechtspersoonlijkheid) welke namens de gemeente enkele taken uitoefent. Het Knooppunt Jeugd heeft als taken de gemeenten adviseren over en het uitvoeren van inkoop/contractering, contractbeheer, contractmanagement, de controle en verwerking van facturen, het voorbereiden van betalingsopdrachten en monitoring. Door deze taken gezamenlijk vanuit het Knooppunt uit te voeren komt dit de efficiëntie en slagkracht ten goede.

3. Toekomst regionaal samenwerken

De regionale samenwerking staat niet stil. Dit wordt veroorzaakt door zowel ontwikkelingen in de samenwerking tussen de gemeenten als door externe ontwikkelingen. Hieronder wordt ingegaan op één van de belangrijkste externe ontwikkelingen die grote impact zal hebben op de regionale samenwerking van de gemeenten, namelijk het wetsvoorstel Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen.

3.1. Wetsvoorstel wijziging Jeugdwet

Het wetsvoorstel Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen speelt voor de toekomst van de Jeugdhulpregio FoodValley een belangrijke rol. In dit wetsvoorstel worden enkele eisen voorgeschreven aan de regionale samenwerking van gemeenten in het kader van de Jeugdwet. Het overgrote deel van deze eisen komen overeen met de reeds gemaakte afspraken tussen gemeenten, via de resolutie van het VNG, in de Norm van Opdrachtgeverschap (NvO). Hierna volgt een kort overzicht van de belangrijkste punten uit het wetsvoorstel:

1. Algemene samenwerkingsplicht en indeling; in het wetsvoorstel wordt verplichte regionale samenwerking tussen gemeenten voorgeschreven en wordt de indeling van gemeenten in regio's vastgelegd bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB).

2. Gemeenten worden verplicht een regiovisie op te stellen.

3. Gemeenten worden verplicht een gemeenschappelijke regeling op te stellen voor regionale samenwerking en dat daarmee ook een regionale entiteit wordt ingesteld (welke rechtspersoonlijkheid heeft en aanspreekbaarheid is geregeld) en welke minimaal zorgt voor de inkoop of subsidiëring van regionaal te organiseren zorg en bovenregionaal af te stemmen zorg.

De hierboven weergegeven punten uit het wetsvoorstel gaan, met name de plicht tot het organiseren van een gemeenschappelijke regeling (GR) voor de jeugdhulpregio en het instellen van een regionale entiteit met rechtspersoonlijkheid, verder dan de NvO en sluit een regionale samenwerking op basis van een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst uit.

In het eerste kwartaal van 2022 wordt door de gemeenten bekeken wat de stand van zaken is van het wetsvoorstel en of de verplichting komt voor het vormen van een GR. Dan zal ook door de gemeenten besproken worden of de regionale samenwerking zich ontwikkelt richting een GR of dat de bestaande samenwerkingsovereenkomst verder wordt doorontwikkeld.